

ככלי ביד הסופר
מיכל בוני

פרולוג

ג'רי הביט בצג המחשב, בנתוני המכירות שהועברו אליו מהוצאת הספרים, אי שם בארצות הברית.

הנתונים היו מעבר למה שהוא ציפה, למרות שהיה ברור לו שיהיה כאן עוד רב מכר.

הטלפון צלצל, ג'רי ענה.

סטפן המו"ל היה על הקו, "נו, קיבלת?"

"קיבלתי", ג'רי חייך.

"אתה מרוצה?"

"מאוד", ג'רי התרווח על גבי כורסת העור.

"הספר האחרון שלך משגשג. בקרוב נתרגם לעוד כמה מדינות באירופה. זה הולך מצוין. אפילו יותר מהספר הקודם שלך. אנחנו עושים כאן כסף טוב. תמשיך ככה, מחכה לספר הבא שלך."

השיחה הסתיימה. ג'רי נשען אחור זוחה, עוצם עיניו. סיגריה שמוטה

בפיו. משום מה עלתה בעיני רוחו כתבה שנערכה בזמנו עם כמה סופרים ישראלים מקומיים. רובם התלוננו שבקושי מרוויחים. חייבים עבודה נוספת. שאלמלא היותם משוגעים לדבר, אין סיבה שהיו כותבים.

אבל למרות שהוא חי בישראל הוא אינו כותב לקהל המקומי. הוא יודע אנגלית מצוין והספרים שלו מתפרסמים בארצות הברית ובאירופה בפוטנציאל מכירה גבוה, ברווחים מעולים. הוא אינו מתלונן.

אומנם נכון, יש לו עבודה מסודרת, אבל הכתיבה כאפיק צדדי מניבה לו סכומים נאים עד מאוד.

הסופרים המרואיינים ההם נשאלו כיצד הם חושבים על רעיונות, מהיכן ההשראה, על סמך מה ממציאים את הדמויות. לכל אחד היו שיטות אחרות.

אבל במקרה שלו, הדמויות העתידיות מסתובבות כבר כאן בעולם. אנושיות מאוד. קיימות ביותר. אנשים מציאותיים שאינם יודעים שהם עומדים לגלם תפקיד בספר הבא שלו. וגם לא ידעו לעולם, כנראה.

ייקח לו זמן למצוא אותם, להגיע אליהם. בהדרגה לנתב ולנווט את חייהם, להכניס אותם לתוך עלילה חיה ונושמת. הם הגיבורים. הוא סופר העל. הפרקים נכתבים מתוך החיים, אבל הוא זה שמביים את העלילה מאחורי הקלעים.

הם אינם מכירים אותו ולא יכירו.

אבל גם לאחר שהספר יצא לאור חייהם ישתנו ללא להיכר.

אחות נעימת סבר הביטה בדאגה אל שולמית כאשר זו הראתה סימני התעוררות. שולמית נעה מצד לצד, נאנחת מכאב, מבלי להבין היכן היא נמצאת.

"גברת אפשטיין", האחות פנתה אליה ברוך, "הכל בסדר, עברת עכשיו ניתוח ואת כרגע בחדר התאוששות. את תהיי כאן כמה שעות תחת השגחה עד שתועברי למחלקה".

שולמית בהתה באחות, מבולבלת.

"איזה ניתוח עברתי?" שאלה בחשש. היא נזכרה כיצד חתמה על טופס ההסכמה, מבולבלת ומעורפלת. הרופאים הסבירו לה אך היא לא הייתה מסוגלת כמעט להבין ולשמוע.

"הניתוח לא היה החלק המשמעותי. הטיפול העיקרי היה בעקבות דימום בטחול", הסבירה האחות, מבע של השתתפות בכאב בעיניה הטובות, "סבלת מפגיעה רב מערכתית. היה הכרח לצרוב כלי דם שמוכילים לטחול. כדי למנוע את המשך הדימום. ואילו הניתוח היה קיבוע בעקבות שבר בצוואר הירך".

היא סיימה בחיך מעורר, "ברוך השם, הטיפולים עברו בהצלחה". שולמית הנהנה. הכל צף בעיני רוחה. היא עצמה עיניה, בעיני רוחה עלו הרגעים האחרונים לפני התאונה.

כמה הייתה נבוכה כאשר בעלה והנהג ניצבו ליד הטנדר והתווכחו. הטונים של השיחה ביניהם הלכו והתגברו. היא ידעה לאן הוויכוח הזה מוביל, מתוך ניסיון של יותר מעשרים שנות נישואין, והעדיפה להיות במרחק. ביחד עם נעמי בתה הבכורה ארזה את הצידניות ואת שאריות הפיקניק. שני החתנים פירקו את האוהלים. הדס, בתה, הכלה הטרייה שנישאה רק מספר חודשים קודם לכן ניצבה בקצה ההר ביחד עם בתיה בת הזקונים שהבזיקה במצלמתה עוד כמה תמונות מהנוף המרהיב של השמש השוקעת אל הוואדי במדרון. שולמית הביטה בילדתה בת האחת עשרה, מתענגת ביחד איתה על הרגעים היפים שחותמים את סיומו של הבילוי המשפחתי.

אך הוויכוח הרם הגיע וצרם לאוזניה, מקלקל.

"מה זאת אומרת תחזרו בשעה שבע, דיברנו על שמונה וחצי", הנהג הניע ראשו כלא מאמין.

"הבת הגדולה שלי השאירה ילדים אצל השוויגערית שלה, והיא התקשרה עכשיו ואמרה שצץ משהו דחוף ושנגיע כמה שיותר מהר".

"אדוני, לא מעניין אותי שוויגעריות, סיכמנו על שמונה וחצי ואמרתי לך שאני מבטל הזמנה אחרת של משהו שביקש בשעה שמונה. הפסדתי בגללכם כסף".

"זה לא קשור אליי", אריה, בעלה, הצטרק, "אלו עניינים פרטיים שלך מול הלקוחות שפונים אליך".

"אבל ידעת שאני מבטל הזמנה, מה אני אמור לעשות עכשיו?" מצחו של הנהג התכווץ, כולו מוטרד. בתיה חדלה מלצלם. היא התקרבה ונצמדה אליה, חוששת במקצת מן הטונים הגבוהים.

"גם ככה הפרנסה שלי דחוקה, אני לא מאמין שהפסדתי נסיעה נוספת להיום, סתם כך", הנהג היה חסר מנוחה, הוא הרים ראשו,

"לפחות תפצה אותי על ההפסד".

המשפט האחרון גרם לצווארו של אריה להאדים. "להוסיף עוד כסף?" קולו נסק מעלה, "אתה מתכוון ברצינות?"

היא הביטה בו וידעה כמה הוא נלחץ. הרעיון לנסוע לטיול היה שלה. בילוי נחמד לאחר סוכות עם בני המשפחה. אריה חשש מהעלויות, והיא ניסתה להרגיע ולומר שהיא תכין את כל האוכל בבית והם ייקחו צידניות ולא יקנו שום דבר בדרך. העלות תהיה רק לשכור טנדר, זה הכל.

אריה הסכים לבסוף אבל לא היה מרוצה מהמחיר הגבוה, לדעתו, שגבה הנהג.

להוסיף ודאי לא בא בחשבון. לא משנה מה הנסיבות.

משפחות אחרות ששהו בקרבת מקום הביטו לעבר ההתנצחות הקולנית. גבר אחד התקרב, נעמד ליד אריה ולחש בשקט לתוך אוזנו: "תשמע, אם קצת קשה לך אני מוכן לעזור. תראה, חבל על המשפחה שלך, עומדים כאן ומחכים, מזג אוויר חם ויבש, לא נעים להם לעמוד".

אריה סובב אליו מבטו, "לא ביקשתי שתתערב, תודה רבה לך".

ההוא, פגוע מהיחס, התרחק. היא השפילה מבטה, יודעת שגם שאר בני המשפחה נבוכים מהמעמד. אותו אדם נחמד ונדיב אינו יכול לשער בכלל שהוויכוח אינו נובע מקושי כלכלי. אריה אינו שכיר שעובד בפרך, או אברך כולל שמנסה לארגן למשפחה טיול בבין הזמנים ועוד כמה שקלים שווים אצלו את הקנייה של מחר במכולת.

שולמית הביטה באריה מן מהצד. כסף יש לו, הרבה יותר מהאדם החביב שרצה להציע את עזרתו. סביר להניח שהרבה יותר מכל המשפחות שבאו לנפוש באזור. הסכומים הם הרבה מעבר למה שיש בעו"ש ובחסכונות. בנוסף ישנם ההשקעות והנכסים. וכמובן המניות שבהן הוא משקיע. השווי הכלכלי נאמד במיליונים. אבל הכסף יודע להיכנס יפה מאוד לחשבונות אך לצאת משם טיפין טיפין.

למה, למה כל כך קשה לו להוציא כסף?

הרי יש לו.

ממה הוא כל כך חושש?

לכך לא הצליחה מעולם למצוא תשובה.

הם ארזו את כל התיקים והצידיניות. גם האוהלים היו מקופלים. לא היה שום דבר שבו יוכלו להעסיק את עצמם במקום לחזות בוויכוח המבייש. כל בני המשפחה בחרו לעמוד ממרחק, נבוכים. אבל אריה לא הבחין בכך.

"מאה וחמישים שקל זה פיצוי הוגן אני חושב", הנהג פסק.

"מאה וחמישים שקל?" אריה נזעק. "כל כך הרבה? אתה לא מתבייש?"

היא הביטה באריה ובלחיי המתנפחות. כך בדיוק הוא נראה כאשר הוא עובר על החשבונות החודשיים. בהתחלה לא הבינה למה הוא כל כך נבהל מזה שחשבון החשמל בקיץ גבוה יותר ונלחץ שהקניות בסופר עולות מדי הרבה. הרי יש לו כסף. בשלב מסוים הבינה שזה לא קשור לכמה כסף שיש.

למעשה, הוא מעולם לא אמר לה לא להוציא כספים או מנע ממנה גישה לחשבונות. יש לה פנקס צ'קים וכרטיס אשראי. אבל היא מעדיפה להוציא רק מה שנצרך ולא מעבר. ההתמודדות מול הבהלה הזו והעיניים היוצאות מחוריהן היא מעבר לכוחותיה.

"אבל איך אתה יכול לעשות לי את זה בזמן שידעת שאני מפסיד נסיעה נוספת ומוכן רק בשבילך לחזור מאוחר יותר?" הנהג כעס מאוד.

בתיא התקרבה אליה עוד יותר, מבוהלת במקצת. שולמית התכופפה לעברה ולחשה לה בשקט שלא תדאג, עוד מעט אבא והנהג יסיימו לדבר ויהיה אפשר לחזור לבית.

העיניים של בתיא שידרו לה שלא הצליחה לעטוף את הוויכוח

הקולני במילה הנימוסית 'לדבר'.

אריה נשם עמוק. "תראה כמה זמן חלף ובזבזנו זמן על ריב מיותר, אני מבקש שתיתן לכל המשפחה שלי לעלות על הרכב ונתחיל לנסוע".

"ככה תיסעו ולא אכפת לך מההפסד שנגרם לי?"

"ומה איתי? אצלי כסף לא משחק תפקיד כמו אצלך?"

שולמית הבחינה ששני החתנים הגניבו חיוך קטן זה לזה, חיוך שאותו לא אהבה, אבל יכלה להבין לליבם. נעמי שיגרה אליה מבט חסר סבלנות. שולמית התחרטה ששכנעה לצאת לטיול הזה.

"אל תשווה בין שנינו", הנהג אמר ביטירות, "לך יש כסף ולי אין".

"מה אתה חושב? שהכסף אצלי זורם הכיס? ממש לא, אדוני".

שולמית נזכרה כיצד הביטה בנהג וריחמה עליו. כנראה הוא באמת זקוק לכסף. אפשר לבוא לקראתו. כנראה מדובר באדם קשה יום שזקוק לכל שקל.

אבל גם אצל בעלה הכסף משחק תפקיד משמעותי וחשוב.

"אמא, אני צמאה", בתיה לחשה. שולמית הכירה את בתה. כאשר היא לחוצה הצמא מופיע. היא הגישה לבתיה בקבוק מים, זו ברכה ושתתה, מרוקנת כמעט את כל הבקבוק. שולמית הרגישה את הצמא מדגדג גם בגרונה, בנוסף לעייפות ואי הנוחות לעמוד כך, כאשר כולם מסתכלים מסביב. אבל אריה היה עיקש כדרכו.

"איזה מין בן אדם אתה", הנהג היה עצבני, "גם ככה התמקחת איתי על המחיר במשך שעה ועכשיו שורף לי את הזמן והעצבים בוויכוח הזה".

"אז קדימה, בוא תפתח את הדלת ותיתן לנו לעלות", אריה היה נחרץ.

הנהג התנשף, שלף מכיסו חפיסת סיגריות ומצית, פתח את הדלת וסינן: "נו כבר, תעלו".

אחד אחרי השני, הם נדחקו ועלו על הטנדר שהיה חם ומחניק לאחר שהייתה הארוכה תחת השמש. הנהג הדליק את המזגן המקרטע. אריה עלה אחרון והתיישב במושב לצד הנהג, סחוט כולו לאחר הוויכוח המעייף, אבל מרוצה שידו הייתה על העליונה.

בתיה התיישבה לידה. "נוסעים הביתה, אמא?" ביררה בשקט.

"נוסעים", לחשה לה.

הנהג הדליק סיגריה, סובב את המפתח, רעש המנוע התערבב עם השיעול הכבד מגרונו.

היא הביטה בפניו שניבטו מהמראה הקטנה שמול הנהג. מיוזעות. עצבניות. עיניו מכווצות. אצבעות ידיו תופפו על גבי ההגה.

אף פעם לא לריב עם נהגים, נזכרה במשפט חכם שאמר פעם אביה. לנהג אסור להיות עצבני. אסור. הוא נוהג בכביש ולא מרגיזים אותו, בכלום, גם אם צודקים.

אבל הנהג נראה עצבני כי הרגיזו אותו. ההפך ממה שהדריך אביה. ההפך ממה שמורה ההיגיון. הטנדר התחיל לנסוע כאשר הנהג לחץ על הדרושה, מעיף את כל הנוסעים קדימה.

שולמית נשמה בכבדות, אי שם מקומה שלישית בבית החולים.

כמה זמן הם הספיקו לנסוע? אולי כמה דקות. כמה עיקולים וסיבוכים, שכל אחד מהם הקפיץ את לבה. הנהג היה לא מרוכז. הוא דיבר בפלאפון, רק יד אחת על ההגה, משברי המשפטים ששמעה הבינה שהוא מנסה לשכנע לקוח מסוים. אולי אותו אחד שרצה לנסוע איתו קודם. השכנועים לא עלו יפה. הוא לא ויתר ולא השגיח על נהיגתו. בתיה נצמדה אליה, מפוחדת, כפות ידיהן השתלבו זו בזו.

"מה אתה, משוגע? ככה נוהגים, תאט", אריה קרא לעבר הנהג.

"אני אסע בקצב שלי", הנהג התרגז עוד יותר. בדיוק סמוך לסיבוב המסוכן במורד ההר, מול השלט שמזהיר את הנהגים להאט, הוא היה שקוע בשיחה, לא שם לב לאזהרה. הרכב שעט קדימה, נתקל

במחסום ושבר אותו וכמעט שהידרדר מטה. נשימתם של כולם נעצרה. היא ראתה את הסוף. שלה. של כל המשפחה. רצתה לצרוח אך לא הייתה מסוגלת להוציא הגה. הנהג דרך בכל כוחו על הבלמים וסובב בחדות את ההגה. לרגע אחד הרכב נטה מעט באוויר ולאחר מכן שעט אל הכביש ונתקל בעוצמה בדופן ההר. היא הרגישה כיצד הפח נמעך ונדחס, כאב איום פילח את גופה. כמו חושך כיסה את עיניה.

"הניתוח שעברת היה לא קל אבל הרופא המנתח היה מרוצה", האחות ניסתה לעודד אותה, אך שולמית זעה וחשה דקירות בבטנה. האחות הבחינה במבע המיוסר על פניה. "זה עדיין כואב, כואב מאוד, אני יודעת, את רוצה עוד משכך?" "למה זה כל כך דוקר?" שולמית שאלה, מתקשה לבטא את עצמה. "הפצע הפנימי כואב, זה יחלוף במשך הזמן".

שולמית הנהנה בקושי רב.

"אל תדאגי, גברת אפשטיין, את יודעת שהמנתח הידוע ד"ר סרגיי פודולסקי היה זה שניתח אותך? היה לך מזל שבדיוק הוא היה בבית חולים כשהגעתי. תאמיני לי שניתוח שלו זה לזכות בפיס. אנשים עומדים בתור כדי להתקבל אליו".

שולמית הנהנה בקושי רב לדברי האחות. היא הייתה מוותרת על הזכות לעבור ניתוח של המנתח המהולל ולא להיות כאן בכלל.

"אני רוצה לקום מהמיטה", ביקשה. מדוע המיטה מסורגת משני הצדדים. מנסים לשמור עליה שלא תברח?

"אסור לך לקום", האחות הגיבה ברכות ובסבלנות. "אני יודעת שזה לא קל אבל את כל מה שאת צריכה נביא לך".

"אני כלואה כאן?" שולמית התקשתה לקבל את הגזירה.

"לא לזמן רב. ברגע שיתאפשר ניתן לך לרדת, אני מבטיחה", האחות הייתה חביבה מאוד, "בינתיים, יש לך לחצן מצוקה. כל

דבר שתצטרכי תרגישי בנוח לפנות אלינו".

שולמית חשה מבולבלת בכלא הזמני שנכפה עליה. אילו רק יכלה לצאת מכאן, להסתובב, להיות כשאר בני האדם שגורשים את הרחובות למטה, הרחק מבית החולים.

אך לפתע כל זה העסיק אותה פחות. האישונים שלה התרוצצו לכל עבר והיא הרגישה שמשהו חסר בין כפות ידיה.

בתייה? היכן היא?

"איפה כולם? למה רק אני כאן במחלקה? איפה שאר המשפחה? ואיפה הבת שלי?" שולמית התקיפה בשאלות את הרופאים שהקיפו אותה.

"כולם בסדר, תידגעי, גברת אפשטיין", אחד הרופאים הגיב.

"כולם באמת בסדר?" שולמית כמעט נשכה את שפתיה, "אז למה אני לא רואה אותם, ואיפה הבת הקטנה שלי?"

"הייתה לכם תאונה מורכבת מאוד", הסביר רופא אחר, במבטא אמריקאי בולט, "בלגן רציני, הגיעו הרבה אמבולנסים, אנשי הצלה, אבל אל תדאגי, כולם בחיים".

שולמית רצתה לנשום לרווחה אבל נשימתה עדיין הייתה קצרה, "אז איפה הם?"

"אני לא זוכר בדיוק את המחלקות", הרופא הקודם אמר בקול עבה.

"איפה? אילו מחלקות?" הלוואי שיכולה הייתה לרדת מן המיטה המסודגת הזו וללכת אל בני משפחתה לראות מה מצבם.

הרופא כיווץ את מצחו, מנסה להיזכר ללא הצלחה.

"איפה בעלי? ואיפה הבנות שלי, בתיה, נעמי והדס שלי?"

הרופא נאנח, "גברת אפשטיין אני לא יודע איפה בתיה, נעמי והדס שלך. אני לא זוכר את כל השמות והפרטים, בכל אופן כולם בידיים טובות. אל תדאגי".

הוא פנה הלאה, מותיר את שולמית עמוסת מחשבות ותהיות.

יוסי ונתי, הנכדים החמודים, פניהם התמימות עלו בעיני רוחה. כמה טוב שהם לא הצטרפו לטיול הארור הזה ונשארו אצל חמותה של נעמי. מה קורה איתם כעת? מי יספר להם את מה שקרה? הלוואי שיעמדו בכך.

ובתיה, המוז'ינק'לה שלה, נמצאת לבד היכן שהוא בבית החולים הזה והיא אפילו אינה יכולה להיות לידה וללטף את ראשה.

לפתע סובב אליה הרופא חמור הסבר את ראשו, "דווקא יש חדשות טובות. הבעל שלך, גברת אפשטיין, יצא כמעט ללא פגע. בגלל המיקום שבו ישב ברכב, כמעט לא נפצע למעט חבלות קלות. הוא עבר את כל הבדיקות ועוד מעט יוכל להשתחרר מבית החולים. אולי אפילו יבוא לבקר אותך".

שולמית ניסתה לחייך ונשמה בהקלה כאשר אחד מהרופאים הסיט את הווילון ואף אחד לא יכול היה לראות את פניה.

כולם נפצעו, כולם מאושפזים, רק הוא בסדר.

אומנם הנהג הרגוז היה זה שנסע בפראות, אבל מי הרגוז אותו? ועל מה? על מאה וחמישים שקלים עלובים?

ב

אריה הביט בבתו הישנה, כאב עמוק בליבו. עיניה היו עצומות, הוא לא רצה להעיר אותה אבל היה מודאג. תחבושות כיסו את פניה ואת ראשה. אלמלא הכיתוב על השלט לצד המיטה היה מתקשה לזהותה.

הנהג חסר האחריות הזה! בנהיגתו הפרועה והלא מרוכזת גרם לכל בני משפחתו להיפצע. איך אפשר להביט בבבת הזקונים שלו ולראותה כה חבולה וחבושה, והכל בגלל הטיפש הזה!

רופא בכיר עבר במסדרון, אריה ניצל את ההזדמנות ויצא לקראתו. "רצייתי לשאול לגבי בתיה אפשטיין, מה מצבה".

"מי אתה, אדוני?" הרופא ניסה לברר.

"אני אבא שלה", אריה אמר בקול חודר, "ואני רוצה להבין מה המצב של הבת שלי".

"היא ספגה מכה ונפצעה באזור המצח והרקות", תיאר הרופא. "לא היה דימום כבד, קצת תפרים, אל תיתן לתחבושות האלו להדאיג

אותך יותר מדי".

"וחוץ מזה?" אריה חשש שהרופא לא אומר הכל.

"יכול להיות שאפילו הייתה... פגיעה מוחית?" הוא חשש אפילו להעלות על בדל שפתיו את המילים.

"האמת שגם אנחנו חשדנו לדימום מוחי או מעורבות של רקמת המוח. עשינו סי-טי ולמזלנו המוח נקי, הורדנו את מינון תרופות ההרגעה, היא תיכף תתעורר". הרופא הביט בשעונו מתלבט אם לפרט עוד. אומנם זה לא מתוקף תפקידו אבל אולי כדאי להכין את האב לקראת ההמשך.

"הדימום פחות מטריד אותנו", אמר לבסוף.

"אז מה כן?" אריה הפך דרוך.

"כשבאו לחלץ אתכם כמעט כולם היו ללא הכרה או כאובים ומעורפלים מאוד, היחידה שהייתה ערה לגמרי הייתה הילדה הצעירה", הרופא אמר, מודד את המילים.

"העיניים שלה היו פקוחות, כך דיווחו אנשי כוחות ההצלה, מפוחדות, מאוימות, כשניסו לדובב אותה היא לא דיברה. אני מתאר לעצמי שהיא חוותה רגעי חרדה קשים מאוד. אינני יודע מה לומר לך מר אפשטיין, אבל ייתכן שיהיו לכך השלכות בעתיד".

"מה יכול לקרות לה?" אריה ניסה לברר.

"ישנן כל מיני השלכות פוסט טראומטיות", הרופא נאנח, "מדובר בילדה צעירה שחוותה בבת אחת טלטלה מפחידה, תצטרכו להביא זאת בחשבון. היכן אשתך?"

"מאושפזת כרגע", אריה הנמיך את קולו. הוא אפילו לא ידע באיזו מחלקה.

"אם כך היא לא תהיה מסוגלת כרגע להתפנות לילדה. אני מציע לך לפנות לעובדת סוציאלית שלנו, מיטל, היא נחמדה מאוד. כשאשתך

תתאושש מיטל תסביר לכם את תהליך השיקום מהבחינה הזו".
 הרופא העיף מבט בילדה הישנה, "חשוב שיהיה בן משפחה קרוב
 לידה בשעות הקרובות לאחר שתתעורר".

אריה הנהן. ברור שהוא יהיה לצד בתו. יש שאלה בכלל? בכל
 פעם שאחת מבנותיהם הייתה צריכה להגיע לאשפוז חלילה, הוא
 היה נמצא שעות ארוכות, ישן בלילה לצד המיטה, בבוקר לא עוזב
 לרגע ומחכה בקוצר רוח לביקור הרופאים.

אבל מעולם לא חשב שיצטרך להיות ליד בתו הפצועה לאחר
 תאונת דרכים.

ומה עם הדס ונעמי? הוא חייב להיות גם איתן.
 ובני ודניאל, חתניו, גם אותם לא ירצה להותיר לבד.
 ושולמית?

גם אותה היה מלווה באופן קבוע, כל היולדות תמיד קינאו באישה
 על בעלה המסור שמתרוצץ סביבה ודואג לכל מחסורה.
 אבל... קשה לו.

הוא התיישב על הכיסא, מבולב.ל.

הוא דואג לשולמית, דואג לה מאוד. אבל חש שאינו מסוגל לראותה
 כך. זה עלול מדי לכאוב ולמוטט אותו. מצד שני, היא ודאי זקוקה
 לו. הדבר הכי טבעי זה ללכת להיות לצדה.

הוא חש סחוט ומותש.

"הכל בסדר?" אח שנכנס לחדר הבחין בחיזורונו, הוא הגיש לו
 כוס מים, "אתה נראה לי חלש מאוד. אם יש לך אפשרות לנוח
 בבית אולי עדיף".

"ולהותיר אותה לבד?" היה המום, מביט בבתו הישנה.

האח התלבט, "אשתך?"

אשתי? אריה לא ידע אם לצחוק או לבכות. היא האחרונה שתוכל להיות לצד בתה.

"אשתי גם עברה את התאונה", אמר לבסוף.

"אני מבין", האח אמר בשקט, מנסה לחשוב, "אולי בן משפחה אחר?"

ראשו של אריה הדהד, הוא חש מסוחרר. אין מה לעשות, הרהר לעצמו, הוא חייב לשוב לבית ולצנוח על גבי המיטה, אפילו רק לשעתיים. אבל כיצד יוכל לעזוב את כולם כאן וללכת לבית לנוח לו? הוא נאנח.

צריך מישהו שייקח פיקוד במקומו. שידאג לא רק לבתיה אלא גם לשאר בני המשפחה.

אין לו אחים ואחיות. הוא היה בן יחיד לאמו האלמנה שנפטרה לפני שנים רבות. אחותה של שולמית מבוגרת וגרה רחוק.

לא נותרה ברירה, אלא לפנות לדבורי בת דודתו. הפתרון המתאים ביותר. התפקיד הזה הולם אותה.

ומלבד זאת היא תמיד חיבבה את בתיה במיוחד. גם בתיה השיבה לה אהבה, אבל כבר במשך שנתיים וחצי הקשר ניתק בשל אותה תקרית מצערת שהפרידה ביניהם.

לפנות למנחם או ליענקי בני הדודים האחרים? לא, שניהם גרים מרחק רב מדי. יהיה להם קשה להגיע.

לעומתם, דבורי גרה בסמוך, במושב בצפון. היא יחסית פנויה מלבד שלוש פעמים בשבוע שבהן יוצאת ללמד. עד כמה שזכור לו היום יש לה יום חופשי.

אין מנוס, הוא יהיה חייב להתגבר על אי הנעימות.

לאחר מספר דקות חייג את המספר, ספרה אחר ספרה, באיטיות רבה, כמו דוחה את הקץ.

"דבורי", הגה בקושי את המילים, "זה אריה".

שתיקה מהצד השני, מביכה. לא נעימה.

הוא לא חיכה לתגובתה. "דבורי", קולו רעד, "עברנו תאונה קשה, כל המשפחה, אנחנו מאושפזים קרוב מאוד למושב שלך".

"תאונה?" דבורי הזדעקה מעבר לקו, "אריה, על מה אתה מדבר?" "נסענו לטיול, ובדרך חזור הנהג איבד שליטה על הרכב", הכעס על הנהג הגיח מחדש, אריה נשם עמוק והמשיך, "ברוך השם, כל המשפחה ניצלה בנסי ניסים".

"הודו להשם כי טוב", הוא הבחין שדבורי דומעת ביחד עם המילים. תמיד הייתה לה נטייה לרגשנות.

"אני מיד יוצאת אליכם", הודיעה מבלי שיבקש. המסך של השנים והכעסים שהפריד ביניהם נמוג באחת.

"מה עם שולמית? מה עם בתיה? וכל השאר? ואתה, אריה, מה שלומך?" היא נשמעה מודאגת מאוד.

"אני בסדר", לחש, "למעשה אני כבר יכול להשתחרר. כולם במצב יציב, כך אמרו לי הרופאים. ובתיה... היא כאן לידי".

"אני כבר אניע. אל תדאג, אני לוקחת מונית ויוצאת אליכם".

"אין לי מילים, דבורי", הגיב נרגש. המשוב החם ממנה עודד אותו. הוא מסר לדבורי את פרטי בית החולים והמחלקה והתיישב על גבי הכיסא, עייף וחלוש.

אחרי שעה דבורי נעמדה בדלת, כולה אחוזת רוח ותזזית, שקיות בידה, היא התקרבה אליו. "אריה, זה אתה? בקושי זיהיתי אותך. אתה נראה נורא. אתה לוקח עכשיו מונית ונוסע לבית. אם אין לך כסף אני אתן לך, אתה לא צריך להחזיר". הוא חייך חיוך קלוש לנוכח שטף הוראותיה. כאילו שבו לימים שבהם הייתה מסייעת לאמו. הוא נולד לעת זקנה. אמו הייתה מבוגרת וחולנית ונזקקה לעזרה רבה בבית. דבורי תמיד התגייסה. הוא היה ילד קטן, והיא נערת סמינר.

שנים חלפו מאז. הכל השתנה.

אבל דבורי הבוטחת שניצבת כאן ואומרת לו מה לעשות, צצה מחדש.

"אתה רוצה שאני אתקשר להזמין מונית? או שקודם אולי תאכל קצת?" שלפה קופסה מאחת השקיות.

"תודה, דבורי, אבל האמת שאני לא רעב", מלמל, "אולי אחר כך".

כעת דבורי התפנתה להביט בבתיה, שעדיין ישנה.

"למה היא נראית כך, אריה, למה יש לה כל כך הרבה תחבושות?"

כצפוי, הדמעות הגיעו ביחד עם ההשתנקות.

"בתיה שלי, מסכנה, מה קרה לה? אני לא יכולה לראותה כך".

אריה ניסה להרגיעה ולחזור על דברי הרופאים מבלי לספר על הטראומה הרגשית שהילדה אולי ספגה. דבורי מספיק בוכה ומשתנקת גם בלי תוספות.

"עכשיו תלך ואתה מבטיח לי שאתה נח כמו שצריך", הורתה.

הוא הודה לה בחום, ונפרד ממנה לשלום. "אני אהיה כאן עד הערב, אתה יכול להיות רגוע", הבטיחה לו לפני שיצא.

"אני לא יודע איך להודות לך", לחש.

"מה יש להודות, משפחה זו משפחה", דבורי קבעה, "תלך כבר לבית, אתה חייב להתאושש".

משפחה זו משפחה, הרהר בדבריה בעודו פוסע במסדרון לעבר היציאה. בדיוק במילים האלו דבורי השתמשה אז בנסותה לשכנעו. והוא דחה מכל וכל. משפחה לחוד ועסקים לחוד, טען בביטחון של איש עסקים משופשף שאינו רוצה לערבב בין החלקים.

כעת המילים שלה חוזרות אליו כמו בומרנג.

דבורי טובת הלב מוכנה לשהות בבית החולים עד הערב. היא שמה מאחור את כל מה שקרה ביניהם ורוצה להירתם ככל האפשר. היא

דואגת לו במיוחד שיוכל לנוח ולהידגע. תהיינה לו הרבה יותר משעתיים לנוח. השאלה אם יצליח להירדם. אחרי המפגש איתה, הוא כלל לא היה בטוח.

אריה פתח את השער והלך בשביל הפסיפס המוביל אל וילת הענק. היה זה הרעיון שלו לקנות את הקומפלקס המיושן והמוזנח שעמד למכירה במחיר מצחיק, לשפץ אותו ולבנות בית מגורים גדול שישמש עבורו ועבור בנותיו כאשר תינשאנה. נעמי, הבכורה, הייתה אז בת שתיים עשרה, אבל הוא כבר חשב קדימה. הוא ידע שמחותנים, באשר הם, יצפו ממנו לקנות דירות, והתכוון לכך מבעוד מועד.

"במקום לקנות ולהוציא הון, נוכל לחסוך סכומים עצומים", הסביר לאשתו בהתלהבות.

שולמית לא הייתה כל כך מרוצה מהרעיון, "למה לא לקנות לכל אחת דירה משלה? גם כך אנחנו גרים בצפון. יש כאן דירות זולות. למה כולנו צריכים לחיות ביחד? זו יכולה להיות חדירה לפרטיות".

"חדירה לפרטיות?" אריה נזעק, "כולנו משפחה אחת. את יודעת כמה אמא שלי רצתה שיהיו לה עוד ילדים חוץ ממני. גדלתי לבר. אני לא רוצה להזדקן לבר. אני רוצה את הילדים ליד".

"אז דירות קרובות לבית שלנו", שולמית ניסתה להציע.

"זה בכלל לא אותו דבר", אריה נענע בראשו, "שולמית, אני אומר לך, אין כמו משפחה מאוחדת שגרה ביחד".

"כך חיו פעם, היום זה כבר לא מתאים, כל זוג צריך את הפינה שלו", ניסתה לשכנעו.

"תהיה לכל אחד הפינה שלו. בית מקסים בתוך הקומפלקס המכובד.

ועדיין נהיה ביחד."

התנגדויותיה לא הועילו. הוא הלך בצערו עד הסוף. הקומפלקס המשופץ כלל שתי קומות, בקומת הכניסה ביתם שלהם, בקומה העליונה הדירות לילדים הנשואים. דירה אחת עדיין מחכה, לבתיה שלו.

רק המחשבה עליה גרמה לו לאנחה עמוקה. מי יודע מה מחכה לה ולהם גם אחרי שכל החבלות הפיזיות כבר יברואו. רק היא, מכולם, הייתה צריכה להיות הכי עדה למתרחש? מה ראתה שם בדיוק? את בני משפחתה פצועים, מדממים, בטנדר מעוך. מה חושבת ילדה בת אחת עשרה במצב כזה? מה מרגישה?

אריה נאנח. הנשימה הייתה כבדה עליו. גם הגב שידר אותות כאב. הרופאים הסבירו לו שאלו תופעות לוואי של התאונה אשר יחלפו עם הזמן. הוא שירך רגליו בקושי, מבולבל.

אולי זו הייתה טעות לחזור מבית החולים לבית הענק והשומם הזה? במקום לבקר את אשתו המיוסרת והפצועה הוא בורח לבית. הוא סובב חרישית את המפתח בחור המנעול. דממה מעיקה קידמה את פניו.

הוא התקרב לדלת המעלית כשמאחוריו שמע קול מוכר, "אדון אריה?"

הוא הסתובב, מבולבל. נחמה וויליס, המנקה שלהם.

גם נחמה הייתה מופתעת. היא לא הייתה רגילה לראותו בדרך כלל הוא היה במשרד כאשר באה לעבוד. אך נחמה לא בזזה זמן. מנוסה ומיומנת ניגשה אל הארון שבכניסה, שולפת משם את הדלי ואת חומרי הניקיון. "שולמית בבית? בפעם האחרונה היא אמרה לי שהיא רוצה לנקות את התנור אבל אני לא רואה כאן סנט מוריץ, היא שכחה לקנות? יש כאן אחד ישן, חצי גמור, אני לא יודעת אם הוא יספיק".

"שולמית לא כאן", אריה הסתובב. כתפיו שמוטות.

"לאן היא הלכה? תמיד היא נמצאת כשאני מנקה ומסבירה לי מה שהיא רוצה", קולה של נחמה היה רגוז, "זה לא ייתכן שהיא שכחה שאני באה היום. זה הזמן הקבוע שלי".

"זה לא בכוונה, היא באמת לא יכלה", לאריה לא היה כוח לפרט ולהסביר היכן שולמית. אם זו תשמע שבעלת הבית האהובה שלה נפצעה בתאונה עם שאר בני משפחתה תתחיל לייבב. נחמה היא טיפוס רגשני וקולני, אפילו עוד יותר מדבורי בת דודתו. אין לו סבלנות לשמוע בכי ויבבות קטועות.

הוא זקוק עכשיו לשקט, יותר מכל.

"אולי אני יכולה לנקות בלעדיה? אני כבר מכירה ויודעת, אני אתקשר אליה", נחמה שלפה את הנייד מכיסה.

"לא, לא", הניע אריה בידו, "היא לא תענה לך בפלאפון".

"מה קרה לה היום? לא מתאים לה להיעלם", נחמה לא הבינה.

"היא אמרה לי שהיום לא צריך לנקות", אריה אמר לבסוף.

נחמה שמטה מידה את היעה, "אבל סיכמתם איתי על יום חמישי, פעם בשבועיים".

אריה בלע את רוקו. בהתחלה ניסה להסביר לאשתו שאין צורך במנקה, שתי בנותיו הגדולות עדיין היו נערות, "למה שנעמי והדס לא תעזורנה לך לנקות? לא צריך להחזיק מנקה, זה יקר מאוד". לאחר ששולמית הצליחה לשכנעו היה מוכן להתפשר על פעם בחודש, ולבסוף פעם בשבועיים. גם זה היה נראה לו די והותר. סוג של לוקסוס שעולה הון תועפות.

"אדון אריה, אני אפסיד עכשיו יום עבודה שלם, למה לא אמרתם לי מראש", נחמה הפכה היסטרית מעט ואריה ניסה לחשוב מה לעשות.

כמה עולה יום עבודה שלה? שש שעות כפול חמישים, בלי נסיעות כי היא גרה קרוב. זה היה הסיכום. למרות ששולמית טענה שנחמה מנקה מצוין ומגיע לה לפחות חמישה שקלים יותר לשעה. היא

טענה שהיום צריך לדעת לשמור על מנקות כי בכל רגע הן יכולות לעזוב למקומות שמשלמים יותר, ויהיה קשה למצוא מנקה טובה כמזה. אבל הוא לא היה מוכן להעלות את התעריף, לא מבין למה צריך כל כך לכרכר סביב המנקה ולפנק אותה. עדיף שבני הבית ינקו בעצמם. ואם יש מנקה, שתסתפק בחמישים שקל לשעה. בעבודות רבות לא מרוויחים שכר כזה. אם הם יתחילו לפזר כסף בלי לחשוב אי אפשר לדעת לאן יגיעו. נכון שכל הסכומים נראים מועטים אבל הם מצטברים, כך הסביר לאשתו.

"זה לא בסדר, אני צריכה את העבודה", נחמה המשיכה לצעוק ולקטור, ואריה המוטרד חיפש דרך להשתיקה.

"בפעם הבאה ניתן לך עוד שלוש שעות", אמר לבסוף, "וגם בפעם שלאחר מכן".

נחמה עמדה מולו, סמוקה. היא הייתה מופתעת. אדון אריה אינו מוסיף שעות מעולם. ההפך, תמיד הוא מעדיף לקצץ. מצד שני, לעבוד שש שעות רצופות יהיה לא קל. היא כבר איננה צעירה, והגב לא כפי שהיה. היא התלבטה לרגע ולבסוף החליטה להסכים. מהקמצן הזה לא תשיג הצעה טובה יותר.

"בסדר", אמרה לבסוף והשיבה את כלי הניקיון בחזרה לארון.

"אני מצטער על אי הנעימות שנגרמה לך", אריה ניסה להיות אדיב, מקווה שהיא תבין את המסר ותלך כבר לדרכה.

"תמסור דרישת שלום לשולמית", אמרה ופסעה, נעלמת מהשטח. אריה נותר לבד לעמוד בחושך. אפילו לא היה לו כוח להדליק את מתג האור.

שש שעות עבודה נוספות נתת לנחמה, שש כפול חמישים, שלוש מאות שקל. כפול ממה שאם היית משלם לנהג הכל היה נראה אחרת. מעולם לא חש טיפש יותר.

"בתיה'לה, חמורה, זוכרת אותי? זו אני דבורי", היא הניחה ידה על המצח העטור בתחבושת, מביטה בעיניים המפוחדות שהביטו בה. "בתיה, אל תדאגי, את בבית חולים, מחר את כבר חוזרת לבית. אבא הרגיש קצת לא טוב וביקש ממני לשמור עלייך".

הילדה עדיין הביטה בה מעט בחשש.

דבורי נאנחה, בתיה אמורה לזכור אותה. הרי היא הייתה בת תשע כאשר נוצר הנתק המצער ההוא והן היו קשורות מאוד. לה עצמה יש רק בנים. הדורנית הקטנה הייתה עבורה כמעט כמו בת. היא קנתה לה בגדים, מדי פעם לקחה אותה אליהם לבית לשבת, אהבה לטייל איתה, להקריא לה סיפורים. למה הילדה מביטה בה בריחוק כזה?

אולי גם בתיה הרגישה מה שקרה במשפחה באותה תקופה לא נעימה. אומרים שילדים קולטים הכל. המבט הזה מוכיח.

או שזו התאונה הקשה שהיא חוותה.

אי אפשר לדעת.

"הבאתי לך הרבה ממתקים", דבורי הצביעה על השידה, "ואם ירשו לך אחר כך תוכלי לקחת שוקולד".

את מדברת אליה כמו לילדה קטנה, לא כמו לבת אחת עשרה, הרהרה דבורי. אבל לא ידעה מה אפשר לומר לעיניים המפוחדות האלו שמביטות שם באימה מבעד לתחבושות.

בלית ברירה שתקה. אולי בתיה תתרגל אליה בסופו של דבר.

היא נזכרה כיצד אריה התקשר בבוקר נסער וסיפר על התאונה. באותו רגע לא חשבה על כלום, לא על המריבה ולא על התכניות שקבעה לאותו בוקר, לא על הבשר שהפשירה על השיש ולא על שיחות הטלפון הרחופות. רק רצתה לבוא ולעזור.

לאחר מכן כשבאה לבית חולים וראתה את אריה שפוף כל כך נבהלה עוד יותר. היא לא הייתה רגילה לראותו כך. הבטיחה לו שתהיה כאן עד הערב ושחררה אותו לנוח בבית. בזמן שהילדה ישנה, ערכה שיחות טלפון לשני אחיה, לעדכן על המצב. לאמה העדיפה לא להתקשר. היא מבוגרת מאוד ועלולה להיבהל.

מנחם ויענקי היו מופתעים לשמוע על התאונה, מיד רצו להתגייס גם הם. אף אחד לא שאל מה פתאום דווקא היא, דבורי, נמצאת שם ומארגנת את הסיוע.

משפחה זו משפחה. זאת הבינו כולם.

למה אריה לא הבין את זה בזמנו? התקשתה לעצור מבעד למחשבות הלא נעימות. היא בכלל לא רצתה לפנות אז לבן דודה לבקש ממנו עזרה. קיוותה שיסתדרו לבר. יוסף, בעלה, החליט לפרוש מההוראה ולנסות להתפרנס בתחום שונה לגמרי, לפתוח חנות להנעלה באזור מסחרי מבוקש בסמיכות לביתם. אך הפיצויים שקיבל מעבודתו והחסכוניות שעמדו לרשותם לא הספיקו להשקעה בעסק. היא פנתה לאריה, לבקש הלוואה בתנאים נוחים, למרות שהכירה את קמצנותו חשבה שהפעם הוא יתרכך.

"שלושים אלף שקל?" אריה נשמע אז מהסס מאוד, "זה הרבה מאוד

כסף, דבורי. את יודעת את זה".

תלוי למי, רצתה לומר ושתקה. לנו זה הרבה אבל עבורך, אריה, זה כסף קטן.

"יש לנו ערבים. אנחנו נחזיר הכל. תוך שנה-שנה וחצי כל הכסף יהיה אצלך בחזרה, אריה, אני מבטיחה".

הוא נשמע מהסס, "אני לא יודע, דבורי, זה לא פשוט".

"ליוסף יש חוש מסחרי מפותח. עד היום הוא לא ניצל זאת. הוא ירוויח מצוין. אולי נחזיר את ההלוואה עוד קודם", ניסתה לשכנע.

זה לא עזר. לא בשיחה הזו ולא בשיחות שלאחריה. גם כאשר ביקשה משולמית לפנות אליו, אפילו כאשר מנחם ויענקי התערבו וגם הוריה, אריה עמד עיקש בסירובו. משפחה לחוד ועסקים לחוד, טען.

למה התעקשתי והתבזיתי כל כך מולו, הצטערה בתוך תוכה, בעודה יושבת ומביטה בבתיה.

היא נזכרה כי כאשר אריה היה ילד קטן היה מסוגל לשכב שעות על גבי הרצפה ולחבוט ברגליו וידיו. הייתה לו פינה קבועה, בדיוק בארבע המרצפות ליד דלת הכניסה. לא היה אכפת לו אם הרצפה הייתה דביקה, אם היו נכנסים ויוצאים והוא הפריע. כלום לא עזר, לא צעקות ולא שידולים. הוא היה נתקע על אותן בלטות עד שלרווחת אמו המבוגרת וקשת היום היה נרדם ואפשר היה להעבירו בזהירות רבה, לבל יתעורר חלילה, אל המיטה.

הוא גדל והשתנה אבל בכל מה שקשור לענייני כספים הוא אינו מעז לצאת מהבלטות המוכרות שלו. שאריה ילווה שלושים אלף שקלים? הרי על עצמו הוא מתקמצן כל כך, אז לבת דודתו יפרגן? אומנם נכון, הוא לא היה חייב לה, אבל היא ציפתה להבנה ולתמיכה. בפרט שמדובר באדם עשיר.

העלבון היה צורב והיא החליטה להתרחק. לא היה לה נעים משולמית והיא התגעגעה לבתיה החמודה וגם לנעמי והדס הטובות, אבל

הרגישה שאיננה מסוגלת להיות בקשרים משפחתיים לאחר שאריה נהג בקשיחות לב.

אפילו כאשר השיגו את ההלוואה ממקור אחר ויוסף פתח את העסק שאכן הצליח.

הכאב לא עבר. הכעס לא חלף. הטעם המר נותר.

התאונה הזו שינתה הכל. פתאום היא כאן. דואגת, עוזרת, חומלת.

"דודה דבורי..." בתיה לחשה, "אני צמאה..."

מותר לה לשתות או לא? בת הדודה המסורה התנערה מיד מן המחשבות ורצה לחפש אחות לבדוק מה מותר ומה אסור, לאחר כמה דקות שבה לחדר עם כוס מים וקשית. "אני אתן לך לשתות ובזהירות בזהירות את שותה, לאט לאט", קירבה לפיה של הילדה שברכה ולגמה, מבולבלת.

"דודה דבורי, למה רק את כאן?" האישונים התרוצצו בבהלה, "איפה כולם? איפה אמא ואבא שלי?"

"הם בסדר גמור, הם סרגע אחרי ניתוחים, לא יכולים להיות לידך, כולם מרגישים ממש טוב", הבטיחה והרגישה שבתיה אינה משתכנעת בכלל.

"ואבא נסע לבית, הוא עוד מעט יחזור, הוא היה חלש", אמרה שוב. "אני רוצה את אבא, למה הוא נסע הביתה?" הילדה כמעט פרצה בככי.

דבורי התבלבלה, מה עושים? אולי להתקשר לאריה שיגיע במהירות? מצד שני, היא כל כך רצתה לאפשר לו לנוח ולצבור כוחות.

"בתיה, חמודה, תקשיבי", אחזה בידה, הטון התינוקי השתנה באחת והיא פנתה לילדה בטון בוגר ורציני, "אמא עברה ניתוח, היא מאושפזת סרגע ולא יכולה לבוא עד שתרגיש טוב יותר. אבא חלש מאוד, וצריך לנוח. שניהם היו רוצים מאוד לבוא להיות איתך. שניהם אוהבים אותך ודואגים לך".

היא עצרה לרגע, בוחנת את עיניה הקשובות של הילדה מבעד לתחבושות. "אבל הם אינם יכולים, למרות כל הרצון והאהבה. בינתיים אני כאן, אבא יבוא מאוחר יותר לומר לך לילה טוב. בלילה את תהיי גיבורה ותהיי לבד".

הדמעה שכבר איימה לפרוץ קודם בצבצה בעין, "אבל כשהיה לי ניתוח אפנדיציט לפני שנה אבא ישן לידי".

"את לא רוצה להיות לבד? אני אדבר עם ליזי, אשתו של בנצי, הכלה הטרייה שלי, שתבוא לישון כאן לידך, היא מקסימה ואת תאהבי אותה מאוד. בבוקר שוב אני אהיה כאן עד הצהריים. כך גם במשך שאר השבוע. ואבא? כל יום אני מבטיחה לך שיבוא קצת, עד שיתחזק. את כבר כמעט נערה, בתיה, ואת תצליחי לעמוד בכך, נכון?"

בתיה רצתה לבכות, אבל המבט הנחוש בעיניה של דבורי גרם לה להנהן.

"ידעתי, בתיה, שתהיי חזקה, אילו רק יכולתי הייתי מחבקת אותך, אבל אינני רוצה להזיק לך".

היא כיסתה אותה בשמיכה, "אולי תישני קצת, את נראית לי עייפה".

היא הסיטה את הווילון וכיבתה את האור, חושך נעים השתרר בחדר. "כשהיית קטנה הייתי שרה לך שירי ערש. כעת את גדולה, אז אזמזם אותם רק לעצמי, בסדר?"

בדל חיוך עלה על שפתיה של בתיה, חיוך ראשון מאז התעוררה. דבורי התרגשה. רק בשביל החיוך הזה היה שווה להניח לכל מה שהיה, לבוא לכאן ולעזור.

"היה לכם נס גדול", כך חזרה ואמרה שרון, מתנדבת מלאת מרץ

שבאה ביום חמישי למחלקה לשמח את המאושפזות. כאשר הגיעה לחדר של שולמית הופתעה לגלות את התג על המיטה.

"אפשטיין", כיווצה את עיניה, "השם הזה מוכר לי".

שפתיה של שולמית יבשו לרגע אחד, השם אפשטיין בוודאי מוכר, רבים יודעים על המיליונר עתיר הנכסים.

"אפשטיין... זה אתם מהתאונה", שרון קראה נרגשת.

"איך את יודעת על זה?"

"עכשיו קראתי על זה בעיתון, לפני שיצאתי לדרך", בהתרגשות פשפשה בתיקה ושלפה עיתון מקומט, היא דפדפה עד שהגיעה לעמוד המתאים והגישה לשולמית.

"משפחה ניצלה מתאונה קשה", הייתה הכותרת.

שולמית קראה ברצף, היא זכרה את מרבית הפרטים, אם כי כאשר הגיעו כוחות ההצלה הייתה מחוסרת הכרה. אבל רק דבר אחד עניין אותה.

'כולם נותרו בחיים, בחסדי שמיים מרובים', קראה ונשמה לרווחה. הרופאים אמרו לה את האמת.

'כרגע עדיין לא ברורות נסיבות התאונה, אבל מסתמן מעדויות של נהגים שנסעו בקרבת מקום שנהג הטנדר נסע בחוסר זהירות ובמהירות מופרזת'.

מה יעלה בגורלו של הנהג? משפט, אולי כמה שנות מאסר, כמובן שלילת רישיון. הכל בגלל רוגז מיותר.

אבל הוא אינו האשם היחידי במה שקרה.

שרון לא ידעה על מחשבותיה של שולמית. "איזה נס, איזה נס", חזרה והיללה. "תדעי שאני באה לכאן כמעט כל יום חמישי לעשות שמח לנשים החולות, לא תיארתי לעצמי שאפגוש דווקא אותך".

היא בהחלט התכוונה לעשות שמח. לצדה עגלה עמוסה במגדנות

ובעוגות, בלוני הליום מתנפחים מעלה, מארזי שי זורי פרחים צבעוניים. הכל מעיד על המעטפת החמה שברצונה היה להעניק. שולמית התאמצה לחייך, "כל הכבוד לך, זו באמת מצווה גדולה מאוד".

שרון, מעודדת מהחזוק, הציעה: "כוס קפה חם? עוגה? אני אשים לך כאן זר פרחים ובלון הליום. מה קורה? למה כל כך ריק לידך, לא באים לבקר אותך?"

השאלה הישירה גרמה לחיוך של שולמית להפוך לפס חיוור, "בוודאי יבואו לבקר בקרוב".

"בוודאי שיבואו!" שרון קראה, ניסתה לתקן את הרושם, "יבואו כולם, כל המשפחה, לאישה כמוך, אבל בינתיים אולי תיקחי עוגה?" אבל שולמית לא רצתה עוגה ולא זרי פרחים או בלון הליום. למעשה הייתה מעדיפה ששרון תמשיך הלאה עם עגלת השמחה שלה, ותשאיר בידה את העיתון. פרט אחד היה חשוב לה מאוד לברר.

"את רוצה להמשיך לקרוא?" שרון הבחינה ששולמית עדיין אווזת את העיתון, "אבל את בטוחה שזה יעשה לך טוב? את יודעת, זה יכול להעלות טראומות, ככה אומרים בפסיכולוגיה".

המילים שנאמרו בשיא הרצינות מהאישה התמימה ומלאת הרצון הטוב גרמו לשולמית כמעט לגחך. "זה לא יגרם לטראומה".

"את מבטיחה?" שרון סקרה אותה בדאגה.

"מבטיחה".

שרון בחנה שוב את פניה של שולמית.

"אני בסדר", שולמית הרגישה שהיא מאבדת את סבלנותה.

"טוב, אם תצטרכי משהו אני כאן, כולם מכירים אותי. את העיתון את לא צריכה להחזיר לי אבל עצה שלי", שרון הניחה יד על לבה, "אל תקראי את זה יותר מדי. זה לא יעשה לך טוב".

שולמית הנהנה. היא חיכתה ששרון תמשיך הלאה במסע השמחה לעבר החדר הסמוך ושבה לקרוא. כתוב איזו משפחת אפשטיין זו? חששה. אבל מאומה לא הוזכר. הקוראים אינם יכולים לדעת שמדובר במשפחתו של אפשטיין המיליונר הידוע. סתם משפחת אפשטיין אחת חסרת מזל. או דווקא עתירת מזל. תלוי כיצד מביטים על כך. היא נשמה לרווחה. הדבר האחרון שהיא חפצה בו זה שבכל הארץ ידעו שמשפחתו של המיליונר אפשטיין נפגעה בתאונה.

מצד שני, זה רק עיתון אחד מיני רבים. אולי יש עיתונים, מהסוג שכותביהם אהבו להתחקות אחר התנהגותו המשוונה של בעלה, שיתחקו גם כאן מי אותה משפחת אפשטיין.

רק זה חסר לה עכשיו.

שרון חזרה לחדר. "שכחתי לתת לך את מה שאני מעניקה לכל החולים", התנצלה תוך שהיא מביטה למיטה הסמוכה לשולמית. באותו הרגע המאושפזת לא שהתה בחדר אבל הנוכחות הורגשה היטב. מכל עבר מתנות, שוקולדים, בלונים. כולם העידו על חמימות ואכפתיות מצד המשפחה והמבקרים.

לעומת זאת אצל שולמית היה ריק לגמרי. לא הייתה שום עדות למבקרים, לתשומת לב כלשהי. שולמית הבחינה במבטה והצטנפה במיטתה.

"יש לי כאן המון דברים טובים בשבילך", שרון התקרבה, הניחה זר פרחים עטוף בצלופן. היא פשפשה עוד בתיקה, "גם זה, בונבוניירה מיוחדת, אני לא נותנת את זה לכל אחד".

רק למי שמסכן במיוחד, השלימה שולמית בתוך תוכה אבל עטתה על שפתיה חיוך, "מקסים מצדך, כל הכבוד לך".

"שתהיה לך שבת שמחה, מכל הלב", איחלה שרון ועברה הלאה.

שולמית חשה עצב. מלבד המתנרבת החביבה הזו אף אחד לא בא לבקרה ולהעניק לה מעט יחס. מי יבוא? בני משפחתה מפוזרים ברחבי בית החולים. דווקא בעלה יכול היה לבוא אבל לא הגיע.

לא מתאים לו, לאריה. אם אחד מילדיה היה נזקק לאשפוז בבית חולים הוא תמיד היה מכרכר סביבו. בכל לידה שלה הוא היה לצדה שעות ארוכות. גם כאשר הוריה הזדקנו ונחלשו, וגרו בביתם, לעיתים קרובות היה צריך לאשפזם בבית חולים. גם אז אריה היה תמיד שם, בשטח.

ודווקא עכשיו, הוא נעלם?

כה מוזר ולא מאפיין אותו.

היא רוצה שיבוא. שיהיה לידה. היא זקוקה לו. שידבר עם הרופאים, שיביא לה מגש של ארוחת הצהריים עד המיטה, שישאר אחרי שעות הביקור, למרות שהשומר כבר נוזף שצריך לפנות את המחלקה. והוא לא מגיע.

"רפואה שלמה", שרון התרחקה ממיטתה, ניגשת לשמח לבבות אחרים.

שולמית נותרה לבד עם המחשבות ועם הבונבוניירה וזר הפרחים, שנראה משום מה בודד עוד יותר ברקע הריק מסביב.

ד

זה הוא, אריה היה משוכנע. הוא רצה לבקר את שולמית אך מרוב עייפות התבלבל ברחבי בית החולים. היומיים האחרונים היו מתישים במיוחד עבורו. הוא רצה לנוח ולהתאושש אבל נרדם לשעות ספורות בלבד. בשאר הזמן רק התהפך במיטה, כאשר המחשבות והצער מייסרים אותו. לבסוף החליט ללכת לבית החולים, לעבור בין כולם, והחליט ששולמית תהיה הראשונה בסבב. מגיע לה.

דלת אחד החדרים הייתה פתוחה. הגבר האומלל ששכב על גבי המיטה היה חבוש בכל חלקי גופו, רגליו היו תלויות מעט באוויר וידו מונחת על גבי הכרית. על אצבעותיו שבצבצו החוצה היה מד-סטורציה, אך למרות הכל אריה זיהה אותו מיד.

מבטם נפגש והלה עצם את עיניו.

אריה התקרב, אך לא נכנס לחדר. "אני מבין שצריך לאחל לך רפואה שלמה", אמר. היה קשה לו להתאפק מהנימה הצינית למרות הסבל הניכר של האדם ששכב על גבי המיטה.

"אתה מבין שלא התכוונתי שזה יקרה, אין לך מושג כמה ייסורי

מצפון יש לי. לפחות הוקל לי לדעת שבני משפחתך יצאו מזה בחיים", ריסיו הושפלו מטה.

"בחיים אבל שבורים בגוף ואולי גם בנפש", אריה הגביה את קולו, מתעלם מהמבטים של כמה אחיות שחלפו על פניו.

"גם אם כועסים לא אמורים לנהוג בצורה כזאת ולסכן משפחה שלמה", אמר בכעס עצור.

"אתה צודק, אדון אפשטיין, עשיתי טעות גדולה, אמרתי לך. אני מיוסר מכל מה שקרה, הלוואי שיכולתי לבקש מכל אחד מכם סליחה".

אריה נאנח, "לא נראה לי שתוכל כרגע להסתובב בבית החולים לשם כך".

"הלוואי, אם הייתי יכול זה מה שהייתי עושה. אבל אתה רואה את המצב שלי, נפגעתי בכל חלקי הגוף".

"אני מצטער מאוד אבל תדע שגם המשפחה שלי נפגעה לא פחות".

"אני יודע, אין לך מושג איזה ייסורי מצפון יש לי, הכאבים הגופניים מתגמדים לעומת הצער בלב על מה שגרמתי".

גבר גבוה נכנס לחדר, וסובב את ראשו לעבר אריה. "רגע אחד יצאתי וכבר יש לך מבקר?" אמר, הכעס ניכר מדיבורו.

"זה אב המשפחה שנפגעה".

"הבנתי, שמעתי את השיחה שלכם מרחוק".

הוא עמד מול אריה, "תסלח לי אדוני, אני מבין שאתה נסער אבל גם גלעד אח שלי עבר טראומה רצינית, הוא היה חסר הכרה במשך יומיים עד שהתעורר, הרדימו אותו כדי שלא יסבול מכאבים חזקים מדי. הוא סובל משברים בכל חלקי גופו, אפילו בשתיים מאצבעות ידיו. אני מבין שאתה כועס אבל אני מבקש כרגע להתעלות ולא להוציא כלפיו את הכעסים. הוא במצב רגיש, ואנחנו דואגים לו מאוד".

המילים קוממו את אריה אבל הוא העדיף לשתוק.

גם גלעד שתק אבל אחיו המשיך לדבר: "לגלעד יש לב טוב, הוא אמר לי שהוא ייקח את כל האשמה על עצמו ולא יספר מה קרה קודם לנסיעה. הוא אינו רוצה להקשות עליכם מעבר למה שכבר אתם סובלים. זה לא מובן מאליו שאדם במצב כזה ייטול על עצמו את מלוא האחריות".

"כי הוא באמת אשם, הוא היה הנהג", אריה התפרץ.

"כן, אבל אתה מבין שאם גורמים לנהג להתרגז זה עלול להשפיע. חוץ מזה יכולת קצת להתגמש. גלעד מפרנס בקושי את המשפחה. הוא צריך כל אגורה. הוא היה נסער מאוד מכך שאיבד פרנסה".

זה מצדיק לנהוג בחוסר אחריות משווע? לדבר בפלאפון תוך כדי נסיעה בעיקולים בהר? רצה אריה לשאול אבל עיניו החודרות של האח הביכו אותו.

"עכשיו כולנו מתגייסים לעזור לו. הטנדר נהרס. טוטאל לוס. גלעד האומלל מרותק למיטה. מצפה לו תהליך שיקומי ארוך, ובנוסף גם משפט שאיננו יודעים מה יגזרו עליו. נצטרך להיאבק מול חברת הביטוח כדי לקבל פיצויים. בבית יש לו אישה וארבעה ילדים שצריכים אוכל. אין לי מושג מה יהיה. כל המשפחה עכשיו מתגייסת. אנחנו דואגים מאוד".

אריה שתק, משפיל מבטו.

"אני לא מתכוון להטריח אותך בצרות שלנו... יש לך כרגע מספיק משל עצמך. אבל אני מקווה שבכל זאת למדת מזה משהו", נכנס לחדר, מתיישב לצד גלעד.

אריה הבין את הרמז והתרחק.

"למה אמרת לו את זה? אתה לא רואה כמה הוא שבור ומרוסק עכשיו?" שמע את גלעד נוזף באחיו.

"לפעמים אין ברירה. לגלגל את כל האשמה עליך זה לא מוצדק",

הגיב האח.

אריה המשיך ללכת מבולבל. לבסוף נעצר והתיישב על אחד הספסלים שבבית החולים.

המילים הישירות שאמר אחיו של גלעד הביכו אותו. הרי הוא כל כך אוהב את בני משפחתו. כל כך דואג להם, שומר עליהם, תמיד מגונן, עד כדי כך שהם מעירים לו לפעמים, אבל הוא אינו יכול להפסיק. לא ייתכן שבעקיפין הוא גרם לתאונה הזו, לא ייתכן.

הוא נזכר ברצונו לבקר את שולמית. הרי לשם כך הגיע עד לכאן, למרות החולשה והתשישות.

ואם גם היא חושבת כמו אחיו של גלעד?

אולי היא כועסת?

לא, הוא אינו מסוגל לבוא אליה כרגע. הוא חייב עוד זמן להתאושש. לחשוב מה לומר ואיך להסביר, אם בכלל ימצא את המילים.

להתעטש או לא? האם תצליח להחזיק מעמד? שולמית קיוותה שתצליח להתגבר. ההתעטשות הכי קלה גורמת לפצע לכאוב ולדקור בקרבה. אם רק יכלה לבקש ממישהו לכבות את המזגן. כל כך קפוא בחדר... אבל לא נעים לה ללחוץ על לחצן המצוקה בשביל זה ולהטריד את האחיות. גם כך הן עובדות קשה.

"שולמית", קול מהוסס נשמע מקדמת החדר.

שולמית שכחה לרגע ממאבקה מול ההתעטשות. בכניסה עמדו שתי מכרות, שפרה, שבתה לומדת ביחד עם בתיה, ואסתר, אשת הירקן. אסתר נכנסה ראשונה, חוששת במעט. "זה בסדר שבאנו? את רוצה לנוח?" בידה היה מגש עוגה.

"זה בסדר", שולמית ניסתה לחייך, למרות שגם הכאב גרם לפצע לכאוב מעט. "אולי תוכלנה לכבות את המזגן, הקור בלתי נסבל, ואני חוששת שאם אתעטש זה יכאב לי".

"אוי ואבוי, שולמית", אסתר חיפשה את שלט המזגן, כיבתה, ולאחר מכן בדקה שלוש פעמים שאכן המזגן כבה לגמרי.

"שמענו רק היום בבוקר", שפרה התיישבה בכיסא לצדה. "אומנם ליבי שלי אמרה שכבר אתמול בתיה לא הגיעה אבל אף אחד לא יכול היה להעלות בדעתו".

אסתר התיישבה לצדה, "אני מצטערת שלא הספקתי להכין יותר מאשר עוגה".

"זה בסדר גמור", שולמית הגיבה, "תודה שבאתן, אתן משמחות אותי מאוד".

מה תאמר להן? שחוץ מהן אף אחד לא בא עדיין? שבעלה נכרחה גם לא מעז לבוא? הוריה כבר אינם בין החיים. כנראה במשפחה המורחבת עדיין לא מעודכנים. כבר יממה וחצי שהיא שוכבת כאן בחדר וזוכה בעיקר לביקורן של האחיות שמתחלפות מדי משמרת. ובכל זאת, לא חשה בנוח לצד שתיהן.

הן אינן חברות שלה.

אילו חברות כן יש לה, בעצם? המחשבה לא נעמה לה.

בצעירותה הייתה נערה עדינה אך חברותית למדי. לאחר שלמדה צילום רבות רצו לשכור את שירותיה. שמה יצא לפניו כצלמת מוצלחת ואיכותית. מעגל היכרויותיה התרחב עוד יותר. אך עם הצלחתו העסקית המטאורית של אריה הכל השתנה. היא הפכה לאשת גביר, עם כל הכרוך בכך, וחשה שנשים במעמד כלכלי רגיל אינן חשות לצדה בנוחות, בטוחות שאין לה דאגות, שהיא חיה בנעימים. לעומת זאת, עם הנשים במעמד שלה, כביכול, גם לא יכלה ליצור קשר. גם איתן לא היו לה נושאי שיחה משותפים. בזבזנות ובילויי קניות מעולם לא עניינו אותה, ומלבד זאת, אם

תתחיל לקנות יותר מדי אריה יראה שהכסף יורד מהחשבון ויתחיל להילחץ. היא לא מצאה את עצמה בין שני העולמות. הלכה והסתגרה בביתה. אפילו את הצילום עזבה. מעדיפה להתרחק מחברת אנשים. המחשבה העציבה אותה ואסתר הבחינה בפניה הנפולות. "אל תדאגי, שולמית, יהיה בסדר, את תתאוששי", עודדה אותה. אתאושש ואז מה? הכל יחזור להיות כפי שהיה? הרהרה שולמית לעצמה אך לא אמרה דבר.

"ג'רי, מה קורה? יש חדש?" טון הדיבור של סטפן היה קצר רוח. "תן לי קצת זמן, למה אתה כל כך דוחק? אין לך מישהו אחר? דווקא אני?"

"אתה יודע שהספר האחרון שלך כבש את הקהל, הציבור דורש עוד". יש אנשי רוח וצדקנים אחרים שטוענים שמדובר בספרות זולה ולא ראויה. אבל עובדה שהספרים מצליחים, אולי דווקא בגלל הביקורת שמוטחת בהם.

הרעיון של סטפן היה פשוט וגאוני; לחפש קהילות תימהוניות ומשונות ברחבי הגלובוס, לשתול בתוכן את הסופר, וזה מעביר את המתרחש אל הקוראים.

אבל הוא, ג'רי, לא הסתפק בכך. סתם להיכנס לקהילה ולהעביר את הנעשה ממנה בלי לחולל שינוי? היה נראה לו משעמם ותפל.

בקהילות שחדר לתוכן הוא הביא למהפך. הספר האחרון היה הטוב מכולם. הוא הצליח להיכנס למנזר שתקנים אחד, אי שם בחבלי צרפת, בשיפולי ההרים, בנוף עוצר נשימה.

בתחילה הוא פסע בשבילים, עטה על עצמו הבעה שתקנית וצדקנית

במיוחד בעוד הנזירים שעבדו ביקב ובשדות סובבו לעבר הזר את ראשם. בלא קושי נכנס לתוככי המנזר עצמו, מוקסם מקירות האבן שסגרו עליו, מרגיש כמו הפליג במחוזות הזמן מאות שנים לאחור. גבר גבוה חסם את דרכו, מורה לו לעצור.

היה זה האב פטריך, מנהל המנזר, שהביט בו ממרומי גלימתו השחורה. לרגע היה נדמה שהוא פוסלו מכל וכל אך לאחר מכן הושיט אליו את ידו.

השיחה נערכה כמעט ללא מילים. תוך ניסיונות שכנוע דוממים אך עיקשים, הצליח להתקבל תוך שהוא מוזהר שיהיה זה תהליך ארוך ומפרך.

הוא רכש את אמונם של הנזירים, הן החדשים והן הוותיקים, ומהר מאוד, למרות היותו חדש, קלט את נבכי הפוליטיקה ומאבקי הכוח הפנימיים בתוככי המקום הדומם.

האב פטריך, מנהל המקום, היה אדם דומיננטי ורב עוצמה. הוא השליט מרות מלאה בקרב הנזירים אשר לא הייתה לרוחו של פול, נזיר ותיק כריזמטי ומלא מרץ. סביבו התאגדו נזירים רבים ולמרות שלא הוכרז מרד של ממש האב פטריך לא ראה זאת בעין יפה.

ג'רי חיך לעצמו, לוגם מכוס הקוקה קולה שעל גבי המכתבה שלו, נהנה לשחזר את אותם ימים.

הוא הגיע בעיצומו של המאבק. למרות היותו נזיר מתחיל וחסר מעמד שהיה מצוי רק בשלבים ההתחלתיים ביותר של הכניסה הארוכה והמפותלת כדי להתקבל כנזיר מן המניין. בקסמו האישי הצליח לרכוש את אמונם של שני האישים והן של שאר הנזירים המאמינים.

אחד הגילויים המעניינים עבורו היה שגם במנזר השתקנים מדברים, בניגוד לדעה הרווחת. אך השיחות מתומצתות, נעדרות את האופי החברתי והקליל. מרבית היום שורה במקום אווירת כבודת ראש והנזירים עסוקים בעבודתם.

אולם גילוי מרתק לא פחות היה שלמרות צמצום הדיבור להכרחי ביותר, גם בשתיקה ניתן להעביר מסרים רבים ועוצמתיים, לא פחות מאשר בדיבור. הוא למד לזהות שפת גוף, הבעות פנים וקודים נוספים שהיו מוכרים רק לאנשי המקום.

מהר מאוד הוא הבחין שהן האב פטריך והן פול שעמד כנגדו, אינם ראויים להנהגה. אצל האב פטריך היה זה ריקבון, צביעות ומרמה ואילו אצל פול ניצוץ כוחני ומסוכן.

לעומתם היה מרטין, ממלא מקומו של האב פטריך. נזיר שקט וישר שהוערך על ידי כולם. הוא המתאים לעמוד בראש המנזר, החליט ג'רי לבסוף כאילו ההחלטה הופקדה בידיו. נרגש מכך שהוא עומד לשנות את היוצרות מבלי שאף אחד ידע התקרב אל מרטין, חיזק והעצים אותו, במחווה, בחיוכים ובאהדה תוך שהוא רומז לו שהוא יכול ליותר. במקביל חיפש ראיות למעשיו הנבזיים של האב מרטין, והעביר מסרים, שקטים אך ברורים, בין הנזירים, ביחס לפול.

את הכל עשה מבלי שהיה ניתן לזהות בו את הגורם המפעיל את השטח.

התוצאות לא איחרו להגיע. עזיבתו המבוששת של האב פטריך כאשר נתגלה קלונו ברבים, לאחר מכן הסתלקותו הכעושה של פול שנוכח שאין סרים למרותו, ומרטין אשר עלה לגדולה והפך למנהל המנזר הטרפיסטי. לרווחתם ולטובתם של הנזירים.

ובוקר אחד, כאשר קמו כולם משנתם, גילו את מיטתו של ג'רי ריקה. הוא כבר היה הרחק משם. בתיקו היו כל הרשומות, הממצאים, הצילומים שנעשו בסתר והכתבים שרשם בחשאי.

את כל אלו אסף וערך לספר עב כרס. כמובן תוך שינוי שם המקום ופרטים מזהים אחרים. אף אחד לא יוכל לתבוע אותו על הוצאת דיבה. סטפן היה מרוצה מהתוצאה והספר נחטף על ידי הקוראים. לא פלא שסטפן רוצה ספר נוסף.

"אין לך ספר של מישהו אחר?" פיהק, "למה ללחוץ דווקא עליי?"

"השחור שלי שלח ספר מעניין לא מזמן על אחד השבטים באפריקה, אבל זה לא מתקרב לרמה שלך", סטפן הגיב ביובש.

השחור, הצהוב, האדום, לסטפן הייתה דרך מעניינת לכנות את הסופרים שעבדו עבורו. כל אחד על פי מוצאו וצבע עורו ויכולתו להשתלב בקהילות משונות בעולם על פי מוצאו.

"אתה הלבן היחיד שלי, אני מצפה ממך שתזדרז. מה יש? לא היית מרוצה מהכסף שקיבלת?" סטפן היה עצבני, "תגמלתי אותך יפה מאוד".

"הייתי מרוצה", הגיב, "זה בכלל לא העניין. אני פשוט קצת עסוק עכשיו".

"עסוק?" סטפן מיאן לקבל, "אני יודע שזו הדרך שלך לסחוט ממני אחוזים גבוהים יותר. בסדר, אני מוכן להעלות לך עוד קצת".

ג'רי נאנח. סטפן בכלל לא מבין שכסף כאן זה לא העניין. הוא מרוויח מצוין ממכירת הספרים גם בלי התוספת המובטחת. לכתיבה הזו הגיע מסיבות אחרות לגמרי. תמיד חלם להיות סופר, לשרטט עולם שלם עם דמויות שפועלות בתוכו. אבל כאן זה הרבה מעבר לספר רגיל. הדמויות הן אמיתיות והוא זה שמנווט את העלילה מבלי שהן תהיינה מודעות לכך. זוהי היצירה המרתקת ביותר. רגש האומנות החל לפעם בתוכו. במקום להישחק בתוך השגרה אולי באמת כדאי לכתוב ספר חדש.

"בסדר, סטפן, שכנעת אותי, אני מקווה בקרוב להתחיל לעבוד", הבטיח וסיים את השיחה.

אבל מהיכן ימצא עכשיו קהילה חדשה, משונה ומעניינת מספיק, בשביל לכתוב עליה?

ה

רופא השיניים הזה, ג'רי רטן בינו לבין עצמו, תמיד צריך לחכות אצלו בתור שעות. נכון, הוא נחשב לרופא טוב, ולכן הוא מוכן להתייבש על גבי הכורסה בחדר המתנה, אבל זה מעצבן בכל פעם מחדש.

"התור שלי היה אמור להיות בשלוש וחצי", קם ממקומו ופנה למזכירה, "השעה כבר ארבע ורבע".

"אני מצטערת מאוד, היה עיכוב קל, מיד תיכנס", זו הגיבה ביובש.

תמיד אותן מילים. היה עיכוב קל. הרופא מעט מתאחר. תורך מיד יגיע. אותם תירוצים ואותם מענים. הם אינם מסוגלים לנהל קצת יותר טוב את לוח הזמנים שלהם?

בלית ברירה חזר למקומו ועלעל באחד העיתונים שהיו מונחים על גבי השולחן, תר אחר משהו מעניין לקרוא. הכותרת באחד העמודים הפנימיים משכה את עיניו, 'תאונה של משפחתו של המיליונר הסתיימה בנס'. הוא רפרף על גבי השורות כאשר היושב בכורסה לצדו שלף סיגריה מכיסו, הצית, הדליק וסלסל סלסול עשן

ארוך. התרווח ואמר: "אומרים שכל זה היה בגלל ויכוח על מאה וחמישים שקל בינו לבין הנהג".

החיוך שלו חשף שן אחורית חסרה אבל זה לא הפריע לו במיוחד. ג'רי לכסן אליו את מבטו.

"אדוני", הפקידה הייתה חד משמעית, "כאן לא מעשנים. ראית את השלט? הוא מול העיניים שלך. אם אתה רוצה אתה יכול לעשן מחוץ לבניין".

"טוב, בסדר", ההוא כיבה את הסיגריה. ג'רי הבין שהוא מעדיף לשוחח איתו ולחשוף בפניו את מה שהוא יודע מאשר לעשן.

"בעיתון עדיין לא כתוב כלום אבל אתמול זה עבר ברשתות החברתיות. עדי ראייה סיפרו שכנראה הכל התחיל מוויכוח טיפשי על כמה שקלים, המיליונר התקמצן, הנהג התעצבן... והתוצאה, משפחה שלמה בבית חולים. למען האמת, היה להם הרבה מזל. רוב הפגיעות די קלות. שברים, קצת ניתוחים. אבל זה יכול היה להסתיים באסון גדול. הגיעו לשם הרבה כוחות הצלה. כל הכביש נחסם".

"והכל בגלל מאה וחמישים שקל?" ג'רי כיוון את עיניו.

"אתה שואל מה אכפת למיליונר כזה מכסף קטן, מי שמכיר את הסיפורים עליו לא שואל שאלות כאלו", ההוא צחק מהבדיחה של עצמו והמשיך, "רצים עליו מלא סיפורים. מכונית הוא קנה יד שנייה, טויוטה, וגם על זה עשה משא ומתן כדי להוריד במחיר. אבל טוענים שלפעמים הוא נוסע באוטובוס כי חבל לו על הדלק. פעם רצה בדיחה ברשת שהוא מעדיף לקנות את הירקות ביום שישי במבצעים כי הם יותר זולים. לא משנה שיש לו מניות גם ברשתות המזון. סוג של קמצן מטורף. אתה יודע כמה כסף יש לו בבנק?"

"בטח הרבה", ג'רי חייך.

"הרבה מאוד, ובנוסף הוא מחזיק בלא מעט מניות והשקעות. בשקט יכול להרשות לעצמו פורשה מכובדת ונהג פרטי אבל הוא אחד כזה, שאוהב להדק את החגורה, גם כשלא צריך".

ג'רי העיף מבט בשעון. השיחה הזו דווקא מעניינת. קצת רכילותית ונמוכה, אבל דרך טובה להעביר את הזמן.

"אבל עוד לא סיפרתי לך על הבית שבו הוא גר ביחד עם המשפחה שלו", שותפו לשיחה לחש, כמו ממתיק סוד, "אני גר לא רחוק מהם. מרחק הליכה. כולם בסביבה יודעים את הסיפור המשונה שמתהלך סביב הבית שלו. תבין שהוא היה יכול בכיף לקנות לכל אחד מהילדים שלו וילה יפה באזור המרכז, אבל לא, בשבילו זו הוצאה גדולה מדי. הוא החליט לקנות בצפון, בזיל הזול, קומפלקס מגורים ישן ולשפץ אותו. כל המשפחה גרה שם. כולם חיים ביחד. אולי אפילו אוכלים ארוחת צהריים משותפת. לך תדע. כמו החמולות שחיו פעם".

"משפחה עשירה שחיה כמו חמולה?" המילים האחרונות הציתו את מחשבתו של ג'רי.

"כן, כן, מילא אנשים עניים של פעם שגרו בשכונות סביב בורות הביוב. או אפילו משפחות בנות זמננו שהנשואים גרים אצלן כדי לחסוך קצת כסף לדירה. אבל עשיר כמוהו, לחיות ככה", הוא עשה תנועה סיבובית ברקתו.

דלת הרופא נפתחה, הפצינט יצא, ממשש בסנטרו הדואב. ג'רי קם מכיסאו, ניגש פנימה. הוא החניק לעצמו חיוך קטן. אז ההמתנה הארוכה לא הייתה לשווא. אולי יש כאן סיפור משפחתי מעניין מאוד, לא פחות ממגזר השתקנים. אם יצליח לשכנע את סטפן זו יכולה להיות עלילה מעניינת במיוחד.

את הקולות הרמים היה אפשר לשמוע מהמסדרון. הם הלכו והתקרבו. שולמית עצמה עיניים מבולבלת. יש רק אישה אחת שיש לה הקול הזה, צורת הדיבור הזו, והיא נוטה לדבר כל כך בקול רם.

אבל זו לא יכולה להיות דבורי. הרי הם לא התראו איתה במשך שנים, והיא כל כך נפגעה וכעסה.

הדלת נפתחה. "שולמית אמורה להיות כאן, בחדר 106", הקול החזק היה לידה ואי אפשר היה להתבלבל בשום אופן. זו היא. ומי עומד מאחוריה? כתפיו שמוטות. ידיו בכיסים. אי אפשר לזהותו. הוא נראה שונה כל כך.

אריה שהיא מכירה הוא אדם בטוח. חזק. למרות חסרונותיו תמיד הרגישה שהיא יכולה להישען עליו.

מה קרה לו? למה הוא נראה כך?

דבורי עמדה מלוא קומתה. "שולמית שלי", התקרבה למיטה, רוכנת כלפיה, "את בסדר? איך את מרגישה?"

"קצת יותר טוב", שולמית ענתה, מתאמצת לחייך.

היא רצתה לשאול את דבורי מה היא עושה כאן, או למצוא דרך מנומסת יותר לברר זאת. ועוד יותר מכך: למה היא כל כך עוטפת וחומלת אחרי שבזמנו נפגעה והתרחקה. אבל כל השאלות כלפי דבורי נדחקו לצד למול השאלה מה קרה לאריה.

הוא נראה נורא. חלש, כפוף, אפילו... חסר ביטחון.

"הבאתי גם את אריה", הוסיפה דבורי, מאששת במילותיה את הרגשותיה של שולמית.

הבאתי את אריה, היא אומרת.

הוא לא רצה לבוא. אולי חשש מתגובתה, ודבורי החליטה בשבילו.

כל כך לא אופייני לו.

"שולמית, איך את מרגישה?" אריה התקרב למיטתה, נבוך מאוד, "רציתי לבוא קודם אבל... הרגשתי רע מאוד. אומנם שחררו אותי אבל הייתי חלש. מצטער שבאתי רק עכשיו".

"אמרתי לו שהוא חייב לבוא אלייך ולא משנה מה הוא מרגיש",

דבורי הייתה חד משמעית, ורק היה חסר שתנופף בידה.

"דבורי, הפתעת אותי", אמרה שולמית לבסוף, "הרי..."

היא לא רצתה להשלים את המשפט.

"מה שהיה – היה", דבורי סיכמה בשלוש מילים תקופה שהייתה עמוסה במתיחות, שכנועי סרק, פירוד משפחתי וכאב רב, "יוסף מנהל עכשיו חנות מצליחה, החזרנו את ההלוואה, אנחנו חיים את ההווה".

ואם כך, מדוע לא יצרת קשר עד עכשיו, תהתה שולמית בלא קול. למה לחכות לתאונה כדי לאחד את הקשרים. מצד שני, הודתה בינה לבין עצמה, לא בטוח שהיא עצמה הייתה מסוגלת לנהוג אחרת.

"מה שלומך?" דבורי ניגשה אליה, בוחנת את מיטתה, "אני כל כך מצטערת שלא יכולתי לבוא אלייך קודם לכן. הייתי צמודה לבתיה, עד שברוך השם שחררו אותה".

"בתי שוחררה וחזרה לבית?" שולמית שמחה.

"כן", דבורי חייכה, "ואני מקווה שגם השאר יצטרפו אליה בקרוב". היא בחנה את המיטה המסורגת, "מאפשרים לך לרדת מהמיטה בכלל?"

"עדיין לא", קולה של שולמית חרק, "נפגעתי בטחול, צרכו לי כלי דם שמובילים אליו כדי שייפסק הדימום, בנוסף יש לי גם שבר בצוואר הירך שהיו צריכים לקבע. כרגע מוקדם מדי בשביל לרדת, אני מרותקת לכאן. מדי פעם האחיות מגיעות, בודקות מה המצב".

"אוי ואבוי!" דבורי הגיבה בקול רם.

שולמית הייתה בטוחה ששומעים את קולה בכל המחלקה. משפחת אפשטיין ניחנה במיתרי קול עזים. לא רק דבורי אלא גם אריה, שדיבורו הפך להיות חלש ומהוסס פתאום.

"תגידי לי מה לעשות ואני אעשה כדי לעזור לך", דבורי קמה

ממקומה, נכונה לעזור.

"תודה, דבורי, על כל הטרחה, האמת שאני לא זקוקה כרגע לעזרה עבור עצמי, אלא יותר דואגת מה קורה עם כולם. אין לי שום דרך לברר, להיות איתם בקשר. רק לשאול את הרופאים והם די ממהרים וגם לא יודעים את כל הפרטים".

"כולם בסדר", הניחה דבורי ידה על לבה, "אף אחד לא לבד. אנחנו דואגים לכולם".

מי זה אנחנו, רצתה שולמית לשאול אך שתקה.

"גייסתי את כל מי שאפשר. אנחנו עוברים בין כולם, מבררים עם הרופאים מה קורה, ואני כמוכן דואגת גם לבתיה, היא אומנם בבית אבל צריכה תמיכה ועזרה".

"תודה, דבורי", שולמית הודתה לה, מעריכה את המאמץ, "אבל מה המצב של כולם?"

היא הייתה מודאגת מאוד.

"אף אחד לא במצב קשה, ברוך השם, שולמית. אני מקווה שתוך שבוע-שבועיים כולכם תצאו מכאן לבית".

"ומה עם בתיה? לא קשה לה בבית לבד?" שולמית שוב חזרה לברר על בת הזקונים שלה.

"בתיה ממש בסדר גמור", דבורי הרגיעה, "היה לה דימום באזור המצח אבל..."

"באזור המצח?" שולמית נזעקה.

"רגע, שולמית, אל תיבהלי, חכי עד סיום המשפט. הכל בסדר, זה רק דימום חיצוני, קצת תפרים", דבורי הניחה ידה על כתפה של גיסתה, "חבשו אותה, והילדה מרגישה טוב, הכל תחת שליטה, אני מבטיחה לך".

כף ידה הגדולה והרחומה של דבורי ליטפה אותה אבל שולמית חשה

צמרמורת בגווה. קשה לחוש שהכל תחת שליטה כאשר ממקום משכבה במיטה הזו היא מרגישה מנותקת לחלוטין!

"הלו? אתם שומעים אותי?"

"שומעים, שומעים, ומה איתי? זו הדס?"

"כאן זה דניאל, הדס מה שלומך?"

הדס צחקה, פעם ראשונה שהיא מדברת עם בעלה מאז התאונה, הייאמן?

"אני בסדר, ומה איתך?"

"הלו? זה בני, כולכם כאן?"

"אנחנו כאן, אנחנו כאן".

"אני לא שומע טוב, אתם מקוטעים".

"בני, זה אני דניאל, מה איתך?"

"מי זה שם? אני לא שומע טוב".

"זה דניאל, מה איתך? שמעתי שאתה במחלקה לידי".

שולמית הרחיקה במעט את מכשיר הפלאפון. שיחת הוועידה הזו כבר מן ההתחלה נשמעת מעייפת. היה זה הרעיון של דבורי לרכוש לכולם פלאפונים חדשים במקום אלו שניזוקו בזמן התאונה.

"אם אתם בקושי יכולים לרדת מהמיטות ולהסתובב במחלקה לפחות שיהיה לכם קשר אחד עם השני".

לא ברור לה איך דבורי שכנעה את אריה אבל התוצאה לא איחרה מלבוא. פלאפון חדש. אומנם מהסוג הזול, אבל חדש. סוף סוף

אפשר ליצור קשר עם המשפחה. היא התקשרה לבנותיה, התעדכנה במצב ונעמי הציעה לארגן שיחה משותפת.

"נחזור קצת לימים של פעם", צחקקה.

הימים של פעם שהיו רק לפני שבוע, חשבה לעצמה שולמית. אבל שבוע בבית חולים יכול להיראות כמו נצח למי ששוהה בו.

"בני, שמעתי שנפצעת בעמוד השדרה? אני מקווה שהכל בסדר".

"מי שואל אותי, דניאל?"

"כן, זה אני דניאל".

"בקושי שומעים אותך, אולי אתה באזור קליטה לא טוב".

"איך אני אעבור לאזור אחר עם אגן מרוסק כאשר אני מרותק למיטה, אה?" הגיב דניאל בסרקזם.

כולם צחקו, גם שולמית הגניבה חיוך. טוב שאפשר קצת לצחוק עם הפציעות השונות של כולם.

השיחה נמשכה. היא כמעט לא לקחה בה חלק. רק השמיעה מדי פעם המהום או אמירה קלה ובעיקר הקשיבה בחצי אוזן ללהג של האחרים. הקליטה הייתה גרועה. הם התקשו לעקוב זה אחרי דברי זה. נוצר בליל של קולות, בחלקם לא מובנים, כאשר פעמיים המכשיר נכבה והייתה צריכה שוב להתקשר ולחזור לשיחה המשותפת.

"די, אי אפשר לדבר כך", לבסוף להדס נמאס.

"אולי נחכה שנגיע לבית ונדבר שם".

"באמת זה בלתי אפשרי, לא שומעים, לא מבינים, העיקר שכולכם מרגישים טוב".

השיחה הסתיימה. שולמית ניתקה ושבה להתבונן בנוף שניבט מהחלון לצד מיטתה. שמיים וכמה עננים ששטים בהם, שלושה בניינים גבוהים שמסתירים את הנוף, חניה, כמה קיוסקים וחנויות שירות, כביש דו סטרי. את הנוף הכירה כבר כמעט בעל פה בעקבות

השכיבה הממושכת והמשמימה.

שיחת ועידה, של מי היה הרעיון הטיפשי הזה. לא מספיק שהם חיים ביחד בעל כורחם, גם את השיחות הם צריכים לנהל ביחד?

ה'ביחד' הזה מחניק אותה כבר שנים.

"היינו קונים להם כמה דירות יפות לא רחוק מאתנו", אמרה לו כמה פעמים, "למה לגזור על כולנו את השותפות הזו?"

"מה כל כך רע לך?" אריה לא הבין, "אין כמו משפחה מאוחדת, אין".

"גם במשפחה צריכים קצת מרחב", אמרה.

אבל אריה נותר משוכנע בצדקתו.

אפילו את טפירות הרגליים החמודות של הילדים הקטנים היא שומעת. ואת צעקותיה של נעמי העצבנית על ילדיה כאשר היא שבה עייפה מהעבודה ואין לה סבלנות. וגם את צעדיו של בני במדרגות שמסמנים את בואו לבית, בשעה מאוחרת מדי לדעתה, למה לשוחח עם חברים אחרי תפילת ערבית במקום למהר לבית להיות עם הילדים ולעזור? מאידך היא מריחה את ריחות הבישולים מהצד השני, של הדס, שהלוואי שבמקום לשבת בבית ולבשל ולאפות מתוך שעמום, הייתה מוצאת עבודה. היא כזו מוכשרת. כל כך חבל שהיא בבית. אריה הציע לה שיסדר לה עבודה, יש לו קשרים רבים, אבל היא לא רוצה משרה דרך פרוטקציה אלא בכוחות עצמה.

בלי לרצות, היא יודעת יותר מדי.

"חסכנו הרבה כסף בקנייה של הבית הגדול והיפה הזה", אריה לא מפסיק להלל את ההשקעה שלו, "מאות אלפי שקלים. את מודעת לחסכון הגדול? שלא לדבר על זה שהרווחנו שכולנו תחת קורת גג אחת".

השיחות עמו היו מייאשות. כאילו שניהם מדברים בשתי שפות. הוא לא הבין אותה. היא ודאי לא יכלה לרדת לסוף דעתו.

בתיא, החליטה. איתה היא הכי רוצה לדבר. בתיא הקטנה שמאושפזת הרחק ממנה. היא חייגה את המספר אך צליל מונוטוני של מענה אוטומטי נשמע.

להתקשר לדבורי. אולי תוכל לברר מה עם בתיא ולמה הפלאפון לא זמין? תהתה לעצמה. היא זו שעוברת בין כל המיטות. מעדכנת, מעודדת.

לא. היא אינה מעוניינת. מספיק עמוס להם ביחד. התוספת של דבורי מסייעת כרגע, אבל גם מעמיסה עליה רגשית לא פחות.

"נעמי?" ברוריה נקשה בעדינות בדלת, "אפשר להיכנס?"

"כמובן", נעמי הגיבה בשמחה לביקורה של חמותה.

"הבאתי לך מתנה", ברוריה השיבה בחיוך.

"מתנה?" נעמי הביטה בקופסה הגדולה העטופה.

ברוריה פתחה את אריזת המתנה הצבעונית והצביעה על הכיתוב שעל גבי הקופסה. "רולטור קורקינט", נעמי קראה ועיניה הורמו בפליאה לעבר חמותה.

"עם שבר בשוק הקרסול והחבלות שספגת במותניים ובבטן לא תוכלי להשתמש בקביים, כפי שהסבירו הרופאים", הסבירה ברוריה. "הקורקינט הזה הוא בדיוק עבור מצבים מהסוג שלך."

נעמי נאנחה. החבלות במותניים נבעו מהחגורה ההדוקה מדי שהייתה בכיסא שלה. כבר מתחילת הנסיעה הבחינה שהחגורה אינה משוחררת דיה. בזמן התאונה החגורה אומנם שמרה עליה אבל מצד שני שרטה ופצעה אותה. ארך זמן עד שצוות ההצלה הצליח לעצור את הדם השותת ומאז נותרו צלקות וחבלות שטרם חלפו.

"קצת מוזר הקורקינט הזה", הודתה נעמי. היא לא זכרה שראתה מגובסים מחליקים עמו להנאתם ברחוב. היא כנראה תהיה בין היחידים.

"קצת מוזר", הודתה חמותה, "אבל העיקר שאת תוכלי להתנייד".
 "ייקח לי זמן להתרגל אבל נראה לי שלאחר מכן, כאשר אחלים, יהיה לי קשה לצעוד על שתי רגליים. דווקא נראה די נוח הרולטור הזה, או איך שלא קוראים לו".

"הוא נוח מאוד", חמותה הנהנה, "ואת תיהני להשתמש בו".

"חוך מזה", הוסיפה, "אני מתארת לעצמי שיוסי שלך יתלהב וירצה שנקנה לו גם קורקינט כמו של אמא. מה את אומרת, נעמי? אולי נקנה לו גם?" חמותה צחקקה אבל פניה של נעמי הרצינו למשמע שמו של בנה.

"מה שלומו?" שאלה בדאגה.

"הכל בסדר, שרית שומרת עליו עכשיו. נתי נרדם לפני שיצאתי, הוא היה רגוע היום לאחר שחזר מהמטפלת. גם יוסי הלך לישון בלי בעיות בערב. הוא כמובן שואל עלייך כל הזמן וקצת בוכה, אנחנו מנסים להרגיע אותו".

"זה לא קשה לכם? שני ילדים מלאי מרץ שעוברים תקופה קשה", לנעמי לא היה נעים.

"לא קשה, אלו הנכדים שלי ואני אוהבת אותם. שרית ואפרת עוזרות הרבה מאוד. אל תחשבי עלינו בכלל כרגע, נעמי. רק על עצמך ועל הבריאות שלך".

נעמי נאנחה. כל כך מתאים לחמותה הטובה לומר דבר כזה.

"איך שכחת?" ברוריה פשפשה בתיקה, "יוסי צייר עבורך כמה ציורים. את יודעת, הוא עדיין קצת מקשקש, אבל הוא אמר לי ברצינות שכאן האוטו וכאן ההר. איזה ילד חכם. ניסינו להסביר לו מה קרה, בהתאם לגילו. לא יודעת מה הוא הבין. בציור אחר

הוא צייר לכם מלא לבבות".

נעמי הביטה בקשקושים שהיו נראים הרחק מלבבות אבל כל קו מקושקש גרם ללבה להאיץ פעימה. יוסי ונתי, שני המתוקים שלה, בריאים ושלמים. היא העבירה מבטה לרולטור קורקינט אליו תיאלץ להתרגל בתקופה הקרובה.

"אני נזכרת שהתלבטתי אם כדאי שהם יבואו אתנו לטיול", נזכרה, מתקשה להעלות את המילים, נרגשת. "חשבתי לעצמי שיוסי די גדול ויכול ליהנות. ונתי, מקסימום יישן בחלק מהזמן. אבל את דיברת איתי בערב קודם לנסיעה ואמרת: מה פתאום, אל תיקחו את הילדים אתכם, תצאו בלעדיהם ותיהנו. אני אשמור עליהם בלי בעיה".

המילים גרמו גם לברוריה לשלוף כמה ממחטות מהתיק.

"לא הייתי בטוחה בכך. חששתי להכביד עלייך. אבל שכנעת אותי. כמו תמיד, הערכתי אותך על העזרה, אבל לא ידעתי שאולי בזכותך... ניצלו החיים של הילדים שלי".

היא הביטה בקורקינט שלצדה שנועד למוגבלי תנועה. לא יהיה נעים לנסוע איתו, ללא ספק. אנשים יסתובבו, יסתכלו, ירימו גבה. אבל זה נראה מזערי לעומת העובדה ששני ילדים בריאים לגמרי ימשיכו לקפץ ולהסתובב לצדה.